

การป้องกันโรคไข้เลือดออกในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน

จันทิมา ไชยณรงค์ศักดิ์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2556

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การป้องกันโรคไข้เลือดออกในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน

DENGUE HEMORRHAGIC FEVER PREVENTION IN PRIMARY SCHOOLS WITH COMMUNITY PARTICIPATION

จันทิมา ไชยณรงค์ศักดิ์ รหัสนักศึกษา 5337352 NSCN/M

พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ปนัดดา ปรียทฤณ, วท.ม. (วิทยาการระบาด),
สุพินดา เรืองจิรัชเสฐียร, Ph.D. (NURSING), รักชนกชกชไกร, Ph.D. (NURSING)

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์เรื่องการป้องกันโรคไข้เลือดออกในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อนำมาพัฒนา รูปแบบการดำเนินงานป้องกันโรคไข้เลือดออกในโรงเรียนประถมศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดคำสำคัญตามกรอบการสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์ PICO ของ Melnyk&Fineout-Overholt(2011) ได้หลักฐานเชิงประจักษ์เป็นงานวิจัยฉบับเต็มทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่ตีพิมพ์ระหว่างปี ค.ศ. 2002-2011ทั้งหมด 9 เรื่อง ประกอบด้วย Systematic reviewsจำนวน 1 เรื่อง randomized controlled trials จำนวน 1 เรื่อง quasi-experimental design 4เรื่อง qualitative studies จำนวน 2 เรื่อง และ descriptive studies จำนวน 1เรื่องนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์พบประเด็นสำคัญ คือ 1) บทบาทของกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนร่วมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกในโรงเรียน 2)รูปแบบของกิจกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกในโรงเรียนและชุมชนรอบๆโรงเรียนและ 3) การประเมินผลลัพธ์ความสำเร็จของการดำเนินการป้องกันโรคไข้เลือดออกในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเป็นเจ้าของปัญหา มีการจัดทำและขยาย Buffer Zone ให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดความครอบคลุมพื้นที่ในการป้องกันโรคไข้เลือดออก และควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้การสร้างกลไกการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องในการป้องกันโรคไข้เลือดออกต่อไป

คำสำคัญ: โรงเรียนประถมศึกษา/การป้องกันโรคไข้เลือดออก/การมีส่วนร่วมของชุมชน

DENGUE HEMORRHAGIC FEVER PREVENTION IN PRIMARY SCHOOLS WITH COMMUNITY PARTICIPATION

JANTIMA CHAINARONGSAK 5337352NSCN/M

M.N.S. (COMMUNITY NURSE PRACTITIONER)

THEMATIC PAPER ADVISORY: PANUDDA PRARIYATRUK, M.Sc. (EPIDEMIOLOGY)
SUPINDA RUANGJIRATAIN, Ph.D. (NURSING), RUKCHANOK KOSHAKRI, Ph.D.
(NURSING)**ABSTRACT**

This study aimed at synthesizing evidence-based knowledge on dengue hemorrhagic fever prevention in primary schools with community participation in an effort to develop an effective program for dengue hemorrhagic fever prevention in primary schools with the participation of the community. The keywords were determined based on the PICO Framework of Melnyk & Fineout-Overholt (2011). A total of nine research studies published in Thai and English between 2002 and 2011 were included in this study. Of these, one was a systematic review, one was a randomized controlled trial, four were quasi-experimental research studies, two were qualitative studies, and one was descriptive study. The analysis and synthesis of the selected studies has led to the following issues: 1) roles of the target group who participate in dengue hemorrhagic fever prevention in primary schools, 2) activities for dengue hemorrhagic fever prevention in primary schools and the surrounding communities, and 3) evaluation of outcomes of dengue hemorrhagic fever prevention in primary schools.

Based on the study findings, it can be recommended that community participation should be promoted to gain ownership of the problems. Also, creation and expansion of buffer zones should be increased to ensure coverage of areas for better protection from dengue hemorrhagic fever. Finally, research studies should be conducted to further develop a body of knowledge on mechanisms to promote participation of stakeholders related to dengue hemorrhagic fever prevention in primary schools.

**KEYWORDS: PRIMARY SCHOOLS/ DENGUE HEMORRHAGIC FEVER PREVENTION
COMMUNITY PARTICIPATION**

143 pages